

ΚΑΤΗΧΗΣΗ

Γιά τά παιδιά καί τούς νέους

(Γιά τά παιδιά τών Σχολείων μας, τώρα πού δέν διδάσκονται τήν ὀρθόδοξη πίστη μας ὁμολογιακά)

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό – Ἀριθμ. φύλ. 2

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερεμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΓΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΟΣ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ

1. Εὐχομαι, ἀγαπητοί μου φίλοι, νά βρεῖτε τόν Θεό καί ὄχι μόνο νά τόν βρεῖτε, ἀλλά καί νά τόν γευθεῖτε σωστά καί καρδιακά! Τότε σᾶς τό ὑπόσχομαι ὅτι θά νοιώσετε μεγάλη χαρά καί θά βρεῖ νόημα ἡ ζωή σας· γιατί εἴμαστε πλασμένοι γιά τόν Θεό, ὅπως τό ψάρι εἶναι πλασμένο γιά τό νερό.

2. Τόν λέμε «Θεό» ἀπό τό ρῆμα «θεῶμαι», πού σημαίνει «βλέπω» ἢ ἀπό τό ρῆμα «θέω», πού σημαίνει «τρέχω». Ναί, εἶναι «Θεός» γιατί ἡ παρουσία του φαίνεται παντοῦ. Καί λέγεται πάλι «Θεός», γιατί Αὐτός εἶναι κινητικός καί τρέχει γιά βοήθεια, ὅταν τόν ἐπικαλούμαστε (βοή-θέω = τρέχω). Ἀλλά ὑπάρχει καί μιᾶ ἄλλη ἐρμηνεία. Λέγεται «Θεός» ἀπό τό ρῆμα «αἶθω», πού σημαίνει «καίω». Εἶναι αὐτό πού λέει ἡ Ἁγία Γραφή ὅτι ὁ Θεός εἶναι «*πῦρ καταναλίσκον*» (Δευτ. 4,24). Μή μπορώντας νά ἐκφράσουμε τόν Θεό μέ τίποτε ἄλλο, τόν ἐκφράζουμε μέ τό ἀνώτερο καί τό λαμπρότερο πού ὑπάρχει: Μέ τό φῶς, μέ τόν ἥλιο, μέ τήν φωτιά!

3. Τό τί εἶναι Θεός μᾶς τό λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, πού μᾶς διατύπωσε μέ τόν καλύτερο τρόπο τά δόγματα (τά ἄρθρα, τίς προτάσεις) τῆς ὀρθόδοξης πίστεως μας (γι' αὐτό καί τόν λέμε «*δογματολόγο*»). Λέγει λοιπόν αὐτός ὁ μέγας θεολόγος: «Θεός εἶναι αὐτός πού εἶναι ἄκτιστος καί ἄτρεπτος καί πού δημιουργεῖ τά πάντα». ¹ Ἐνῶ ἐμεῖς καί ἡ γύρω φύση μας εἶναι κτιστή (δηλαδή, εἶναι δημιούργημα), καί σάν κτιστή, λοιπόν, εἶναι τρεπτή (δηλαδή μεταβάλλεται), ὁ Θεός εἶναι ἄκτιστος καί ἄτρεπτος. Εἶναι ἄτρεπτος, γιατί εἶναι τέλειος. Καί δέν μπορούμε λοιπόν νά ποῦμε ὅτι ὁ Θεός «τρέπεται», ὅτι μεταβάλλεται γιά νά «προοδεύσει» καί γιά νά γίνει καλύτερος!...

3. Ὅτι ὑπάρχει Θεός, ἀγαπητοί μου φίλοι, αὐτό δέν εἶναι ἀνάγκη νά τό ποῦμε μέ ἀποδείξεις. Ὑπάρχει Θεός, γιατί τό ζητάει ἡ καρδιά μας. Γιατί ἔχουμε πλαστεῖ γι' Αὐτόν, ὅπως εἶπα στήν ἀρχή. Ἀλλά ἡ ωραιότερη ἀπόδειξη γιά τήν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτή τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ἀκούστε την: Ὅτι ἕνα σπίτι ἔγινε ἀπό κάποιον. Καί τό μεγάλο αὐτό σπίτι, τό σύμπαν, πού εἶναι ωραιότατο, γι' αὐτό καί τό λέμε «κόσμο», κάποιος τό ἔκανε. Τό ἔκανε ὁ Θεός! Λέει ἐπί λέξει ὁ Ἀπόστολος: «*Πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δέ τά πάντα κατασκευάσας Θεός*» (Ἐβρ. 3,4)! – Ἀλλά ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ καί ἡ ὑπαρξη του δέν φαίνεται μόνον ἀπό τήν γύρω φύση, ἀλλά καί ἀπό τήν ἀνθρώπινη ἱστορία, πού κατευθύνεται ἀπό τόν Θεό σέ κάποιο σκοπό. Καί ὁ φυσικός κόσμος καί ἡ ἀνθρώπινη ἱστορία εἶναι δύο πεδία γεμάτα ἀπό τίς θεοφάνειες τοῦ Θεοῦ, πού φωνάζουν μέ δυνατή φωνή ὅτι ὑπάρχει Θεός καί ὅτι Αὐτός εἶναι παντοδύναμος καί πάνσοφος. Γιά τί θεοφάνειες τοῦ Θεοῦ στήν φύση καί τήν ἱστορία θά σᾶς μιλήσω, φίλοι μου, στό ἐπόμενο μάθημα.

1. «Ἄκτιστος οὖν ὢν ὁ δημιουργός πάντως καί ἄτρεπτός ἐστι. Τοῦτο δέ τί ἄν ἄλλο εἴη ἢ Θεός;» (Ἐκδοσις Ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως 1,1. MPG 24,786C.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΚΑΙ ΑΠΛΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΚΑ

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

1. Θα αρχίσουμε, αγαπητοί μου φίλοι, να μελετούμε την Άγια Γραφή κατά γενικό τρόπο. Όπως, δηλαδή, ένας για να μάθει Γεωγραφία παίρνει μιά ύδρόγειο σφαίρα και μαθαίνει απ' αυτήν γενικά την τοποθέτηση των Ήπειρων, έτσι και εμείς γενικά και σφαιρικά, αλλά σωστά και θεολογικά, θα μάθουμε τό περιεχόμενο της Άγιας Γραφής. Της Παλαιάς Διαθήκης πρώτα και της Καινής Διαθήκης έπειτα.

2. Τό πρώτο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης, ή Γένεση, μιλάει στην αρχή για την «γένεση», δηλαδή, για την δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου. Για να μην μάς παρασύρει ο γύρω κόσμος από την τάξη του και την όμορφιά του και τόν λατρεύσουμε για Θεό, ή Άγια Γραφή μάς λέει από την αρχή της ότι αυτός είναι κτίσμα, ότι είναι δημιουργημα. Δυό πράγματα υπάρχουν παιδιά: 'Ο άκτιστος Θεός και τά κτίσματα. 'Ο ΄Ων Θεός και τά μή όντα. Αυτό πρέπει να τό ξέρουμε από την αρχή ως πρώτο μάθημα. Γι' αυτό να μην λέτε ότι ο Θεός έκανε τόν κόσμο από τό μηδέν, αλλά να λέτε καλύτερα, ότι έκανε τόν κόσμο «έκ του μή όντος», έτσι όπως τό λέει ή Άγια Γραφή (Β΄ Μακ. 7,28).

3. 'Ο κόσμος, παιδιά, έγινε άμέσως. 'Ο Θεός «είπε και έγινε» (Ψαλμ. 32,9). Άμέσως! Τό γιατί όμως ή Γένεση λέει ότι ο κόσμος έγινε σέ έξι ήμέρες αυτό έχει άλλη έρμηνεία, πού θα σας την έξηγήσω κάποτε όταν συναντηθούμε. Γενικά όμως να ξέρετε ότι, όπως λέει ο άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης, ή δημιουργία έγινε σαν μιά άκαριαία ενέργεια του Θεού, μέ την όποία δημιουργήθηκαν από την αρχή όλες οί καταβολές των όντων και έπειτα αρχίζει από τίς καταβολές αυτές ή δυναμική εξέλιξη και φανέρωση όλων των ποικιλιών και μεγεθών του σύμπαντος, του κόσμου και της ζωής (βλ. MPG 44,72AB). Άλλά και ο Μ. Βασίλειος μιλώντας για την δημιουργία είχε πει ότι ή δημιουργική ενέργεια του Θεού έβαλε στην γή από την αρχή σπερματικές καταβολές και απ' αυτές τίς καταβολές προήλθαν άργότερα τά διάφορα είδη (βλ. MPG 29,149C).

4. Γενικά, παιδιά, σας λέω ότι ή Άγια Γραφή μάς λέει τό «ποιός» έκανε τόν κόσμο. Τόν έκανε ο Θεός! Δέν μάς λέει όπως τό «πώς» έγινε ο κόσμος. Αυτό θα τό βρούμε εμείς μέ την έπιστήμη μας. Μάς τό παρέλειψε αυτό ή Άγια Γραφή – λέει ο Μ. Βασίλειος – «τόν ήμέτερον νούν γυμνάζουσα πρός έντρέχειαν» (MPG 29,33B). Για να τροχήσουμε, δηλαδή, τό μυαλό μας και να δοξάσουμε τόν Θεό από τό θαυμαστό «πώς» της δημιουργίας πού θα βρούμε!

5. Παιδιά, να αγαπάτε την φύση. Τόν ούρανό μέ τά άστρα του, την θάλασσα την γαλανή, την μάνα γή, πού μάς τρέφει μέ τούς καρπούς της, τά λουλούδια τά μοσχοβολητά, τά ζώα τά μικρά και τά μεγάλα· την λιακάδα και την βροχή, να χαίρεστε την βροντή και τόν άνεμοστρόβιλο. Να αγαπάτε την φύση, παιδιά, και να την θεωρείτε ως ένα βιβλίο μέ πολλές σελίδες, τό όποιο μιλάει για την παντοδυναμία και την πανσοφία του Θεού. 'Η γύρω φύση μας έγινε για έμας και εμείς γίναμε για τόν Θεό. – Στο άλλο μας μάθημα θα μιλήσουμε για την δημιουργία του ανθρώπου.

Τό μεγαλύτερο προνόμιο του ανθρώπου, αγαπητοί μου φίλοι, είναι τό ότι μπορεί να μιλάει στον Θεό και να προσεύχεται σ' Αυτόν. Εύχομαι ή καλή σας καρδιά να γλυκαθεί από την χάρη της προσευχής. Κάθε μέρα να λέτε αυτήν την προσευχή στον Χριστό: «Κύριε 'ησού Χριστέ, έλέησέ με». Και στην Παναγία μας να λέτε την προσευχή: «Θεοτόκε Παρθένε, χαίρε κεχαριτωμένη Μαρία, ο Κύριος μετά Σου. Εύλογημένη Σύ έν γυναιξί και εύλογημένος ο καρπός της κοιλίας Σου, ότι Σωτήρα έτεκες των ψυχών ήμών». Και μην παραλείπετε, παιδιά, τόν Έκκλησιασμό σας την ήμέρα της Κυριακής. 'Η Θεία Λειτουργία είναι τό πιό ιερό και τό πιό γλυκό πού γίνεται στην γή. Γιατί στην Θεία Λειτουργία είναι ή παρουσία του Θεού, της Παναγίας και όλων των Άγιών.

Παρακαλώ, παιδιά, μη χάνετε την σειρά των μαθημάτων του περιοδικού αυτού, γιατί, μέ σύντομα και άπλά λόγια, θα πε-
ρίεχουν την Όρθόδοξη πίστη μας.